

Warszawa, 11 września 2026 r.
KL/592/185/PP/2026

Pan
Jarosław Neneman
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 21 sierpnia br. nr DD2.8200.6.2026 kierujące do konsultacji publicznych projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (nr UD458 w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów), przekazuję uwagi Konfederacji Lewiatan z prośbą o ich analizę i uwzględnienie w toku dalszych prac.

Z poważaniem

Marek Górski
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Załącznik:

Uwagi Konfederacji Lewiatan do projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (nr UD458)

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
repcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy

Uwagi Konfederacji Lewiatan do projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (nr UD458)

1. Uwagi ogólne

Projekt z dnia 21 sierpnia 2026 r. ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (UD458) - dalej: Projekt zakłada m.in. podwyższenie stawki podatku CIT dla podatników, w tym podatkowy grup kapitałowych (PGK), których przychody osiągnięte w poprzednim roku podatkowym przekroczyły 50 mln euro. Jako uzasadnienie planowanej podwyżki stawek podatku CIT projektodawca wskazuje potrzebę poprawy wyniku sektora finansów publicznych, a także ograniczenie ryzyka przekroczenia w przyszłości przez państwowy dług publiczny określonych w ustawach poziomów. Z kolei główną osią argumentacji jest zwiększenie udziału w finansowaniu wydatków publicznych podmiotów gospodarczych, które – zdaniem projektodawcy – „*mają większą zdolność płatniczą ze względu na najwyższą skalę działalności*”. **Tak sformułowany argument nie odzwierciedla faktycznej sytuacji krajowych i zagranicznych przedsiębiorstw funkcjonujących w Polsce.** W dołączonej do Projektu Ocenie Skutków Regulacji (dalej: OSR), projektodawca stwierdza, że „*projektowana regulacja [wyższa stawka CIT dla określonych podatników – przyp. autora] wpłynie wyłącznie na dochody budżetu państwa*”. Jest to bardzo wąska ocena, mijająca się ze stanem faktycznym. Według OSR zaproponowane rozwiązanie jest „*ukierunkowane na podatników o największej skali działalności i potencjale dochodowym*” oraz pozwala ograniczyć wpływ regulacji na mniejsze podmioty. Jednak ustanowienie kryterium przychodów na poziomie 50 mln euro w poprzednim roku podatkowym tylko z pozoru obejmuje wyższą stawką CIT wyłącznie najzamożniejsze podmioty. W rzeczywistości dotyczy przedsiębiorców, zarówno polskich, jak i zagranicznych, którzy osiągają wysokie obroty, a co za tym idzie wysokie przychody, jednak niekoniecznie mają wysoką rentowność i wysokie, czy nawet nadmiarowe zyski. Podwyższenie stawki podatku CIT z 19% do 22% dla największych przedsiębiorstw istotnie zwiększy obciążenia firm działających w Polsce. Podwyżka podatku o 3 punkty procentowe oznacza „nagły” wzrost obciążenia o blisko 16%.

Bezpośrednim skutkiem planowanej zmiany będzie obniżenie zysku po opodatkowaniu i środków dostępnych na inwestycje. W skali dużych przedsiębiorstw oznacza to istotne ograniczenie kapitału, który powinien zostać przeznaczony na rozwój działalności w Polsce, w szczególności na inwestycje, innowacje, digitalizację, transformację energetyczną, rozwój kompetencji oraz zatrudnienie. Co istotne, zmiana w zakresie stawki opodatkowania, będzie oddziaływała negatywnie w procesie budowy nowoczesnej i innowacyjnej gospodarki, której

member of

BUSINESSatOECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
repcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenberg 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy

jednym z filarów pozostają wydatki na badania i rozwój. Wydatki te są w dużej mierze finansowane są z zysku agregowanego w działalności operacyjnej firm. Zatem, zamiast wprowadzać i rozwijać narzędzia służące zwiększeniu inwestycji i działalności B+R, projektodawca proponuje wyższe opodatkowanie największych i najbardziej innowacyjnych firm, które w dłuższym terminie przełoży się na spowolnienie rozwoju gospodarczego.

Negatywny skutek podwyższenia stawki podatku CIT dotknie także niezwykle ważnego dla naszej gospodarki procesu dekarbonizacji. Mając na uwadze, że proces ten jest długoterminowy i wymaga wysokonakładowych inwestycji, których realizacja już trwa lub rozpocznie się w najbliższym czasie, przedsiębiorcy podejmujący ryzyko transformacji energetycznej, zostaną pozbawienie środków obecnie zaplanowanych w przyszłych inwestycjach. Nagła zmiana wartości dostępnych z zysku środków własnych – przy miliardowych wartościach inwestycji, których proces przygotowania jest co najmniej kilkuletni, wpłynie niewątpliwie nie tylko na czas – ale i na koszt, tak potrzebnej transformacji energetycznej Polski. Z drugiej strony oznaczać będzie – przy rosnących nieustannie kosztach operacyjnych – kolejną presję na rentowność i ewentualną konieczność dalszej optymalizacji kosztowej. Takie próby ograniczenia kosztów kończą się zazwyczaj redukcją etatów, a więc spadkiem zatrudnienia oraz rezygnacją i optymalizacją potencjalnych zamówień u dostawców i podwykonawców, którzy najczęściej rekrutują się spośród wspomnianych w OSR mniejszych, nierzadko lokalnych podmiotów.

Ponadto podwyżka stawki CIT może osłabić atrakcyjność Polski jako lokalizacji dla nowych inwestycji i funkcji o wyższej wartości dodanej, zwłaszcza w warunkach konkurencji o kapitał w regionie. W dłuższej perspektywie wyższe opodatkowanie CIT może również wpływać na politykę cenową przedsiębiorstw. Nie jest to automatyczny mechanizm, jednak przy utrzymującej się presji kosztowej część dodatkowego obciążenia podatkowego może zostać uwzględniona w cenach produktów i usług. Ostatecznie reforma, której celem jest także m.in. sfinansowanie niewielkiej obniżki obciążeń z tytułu podatku PIT, może pośrednio oddziaływać niekorzystnie na konsumentów oraz konkurencyjność gospodarki.

Projektodawca wskazuje w OSR, że obecnie obowiązująca stawka CIT w Polsce jest konkurencyjna na tle innych państw europejskich, a tym samym zaproponowana zmiana wpłynie negatywnie na konkurencyjność polskiej gospodarki, szczególnie w regionie Europy Środkowo-Wschodniej. Wyższe obciążenia podatkowe mogą skutkować ucieczką niektórych podatników do państw z bardziej atrakcyjnymi warunkami prowadzenia działalności. To z kolei negatywnie przełoży się na zakładany wzrost wpływów budżetowych. W naszej ocenie podwyższanie stawki podatku CIT dla największych firm, które stanowią o sile i konkurencyjności naszej gospodarki, w momencie, w którym Polska traci konkurencyjność w różnych płaszczyznach, tj. ze względu na rosnące koszty pracy, najwyższe w Europie ceny energii (a które z pewnością wzrosną w wyniku podwyższenia stawki CIT, z uwagi na konieczność zwiększenia finansowania zewnętrznego procesu dekarbonizacji), niestabilność regulacyjną, częste i nieprzewidywalne zmiany prawa podatkowego (w szczególności utrata

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
repcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenberg 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy

zaufania do Państwa, które podnosi podatki, bez odpowiedniego *vacatio – legis*, czy bliskość konfliktu zbrojnego za wschodnią granicą, jest zmianą nieuzasadnioną i nieodpowiedzialną. Apelujemy o rezygnację z dalszego procedowania proponowanej zmiany, jej wprowadzenie spowoduje poważny wzrost obciążeń podatkowych dla polskich i zagranicznych przedsiębiorców, negatywnie wpływając na konkurencyjność polskiej gospodarki.

W grupie podatników, którzy zostaliby objęci stawką CIT w wysokości 22% znalazłyby się również firmy z sektora finansowego, takie jak instytucje pożyczkowe czy Krajowe Instytucje Płatnicze. To rozwiązanie niewspółmiernie zwiększyłoby ich obciążenia podatkowe, szczególnie wobec obowiązującej obecnie asymetrii uprawnień związanej z zasadami ukosztowania nieściągalnych wierzytelności. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, instytucje pożyczkowe i Krajowe Instytucje Płatnicze mogą wliczać nieściągalne wierzytelności do kosztów uzyskania przychodów wyłącznie w sytuacji, kiedy nieściągalność jest udokumentowana (art. 16 ust. 2) postanowieniem komornika o umorzeniu egzekucji, postanowieniem sądu o upadłości albo protokołem sporządzonym przez podatnika dla wierzytelności o niższej wartości.

Warto też zwrócić uwagę na możliwy bardzo krótki okres *vacatio legis* i brak przepisów intertemporalnych, które czyniłyby zadość konstytucyjnej zasadzie zaufania do Państwa i pewności stanowienia prawa. Polityka podatkowa kraju nie powinna zaskakiwać podatnika, który prowadzi długookresowy proces inwestycyjny. Nagła zmiana stawki podatku, zwłaszcza w przypadku podmiotów obciążonych wielomilionowymi obciążeniami podatkowymi, skutkuje koniecznością podejmowania (często radykalnych i trudnych) decyzji strategicznych. Zwiększony ciężar podatkowy, to konieczność zmiany często całego modelu finansowania inwestycji, pozyskania nowych środków – zatem uruchomienia proces całej inżynierii finansowej. Przedsiębiorstwa działające w poczuciu niepewności w odniesieniu do polityki podatkowej Państwa, będą ostrożnie podchodzić do angażowania się w nowe inwestycje i rozwój. Ryzyko utrzymania płynności finansowej – przy nagłej i nieoczekiwanej zmianie stawek podatkowych, czy też zasad opodatkowania – będzie musiało zostać uwzględnione w przyszłości. Co w konsekwencji ograniczy potencjał inwestycyjny przedsiębiorstw, co w dłuższym terminie przełoży się na obniżenie bazy podatkowej w przyszłości.

Biorąc pod uwagę przedstawione argumenty apelujemy o odstąpienie od proponowanych zmian i niepodwyższanie stawki podatku CIT od 2027 r.

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
repcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy

2. Ograniczenie stosowania 22% stawki CIT wobec podatników będących jednostkami składowymi grup krajowych lub międzynarodowych objętych ustawą o opodatkowaniu wyrównawczym.

Zgodnie z projektowanym brzmieniem art. 19 ust. 1 pkt 6 ustawy o CIT, stawka podatku CIT ma wynosić 22% podstawy opodatkowania w przypadku podatników, u których wartość przychodu uzyskana w roku podatkowym poprzedzającym bezpośrednio dany rok podatkowy, przekroczyła równowartość 50 mln euro. Ponadto w ustawie o CIT planuje się dodanie art. 19 ust. 1g według którego stawkę 22 % stosuje się także do podatników będących jednostkami składowymi grupy krajowej lub grupy międzynarodowej w rozumieniu odpowiednio art. 2 ust. 1 pkt 8 i 9 ustawy z dnia 6 listopada 2024 r. o opodatkowaniu wyrównawczym jednostek składowych grup międzynarodowych i krajowych, w roku podatkowym, w którym do tych jednostek stosuje się przepisy tej ustawy zgodnie z art. 4 tej ustawy. **W efekcie podwyższona stawka CIT ma objąć nie tylko największych podatników i podatkowe grupy kapitałowe, lecz również podmioty należące do grup objętych regulacjami o opodatkowaniu wyrównawczym, niezależnie od spełnienia kryterium przychodowego 50 mln euro.** A także te będące małymi podatnikami w rozumieniu ustawy o CIT, które obecnie korzystają z 9% stawki podatku na podstawie art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy o CIT. W ich przypadku skutkiem regulacji byłby wzrost stawki podatku nie o 3 punkty procentowe, **lecz aż o 13 punktów procentowych, czyli o prawie 145%!**

Wątpliwości interpretacyjne pogłębia fakt, że projekt nie ingeruje w zasady opodatkowania małych podatników będących bankami lub podatkowymi grupami kapitałowymi, do których zastosowanie znajdują szczególne regulacje określone w art. 19 ust. 1 pkt 3 w. zw. z 5 ustawy o CIT. Można zatem mieć wątpliwości, czy rzeczywistą intencją projektodawcy było całkowite pozbawienie małych podatników należących do grup krajowych lub międzynarodowych prawa do preferencyjnej stawki 9%.

Projektowane rozwiązanie doprowadziłoby do nieproporcjonalnego i skokowego wzrostu obciążeń podatkowych najmniejszych podmiotów funkcjonujących w ramach grup kapitałowych. W praktyce są to często spółki celowe (SPV), powoływane do realizacji projektów inwestycyjnych, infrastrukturalnych lub rozwojowych. Podmioty te niejednokrotnie osiągają niewielkie przychody i dochody, a ich działalność służy realizacji prorozwojowych inwestycji o znaczeniu publicznym np. w odnawialne źródła energii. Zrównanie ich sytuacji podatkowej z największymi podmiotami grupowymi nie znajduje uzasadnienia ani w ich zdolności płatniczej, ani w deklarowanym przez projektodawcę celu regulacji. Rozwiązanie to budzi zasadnicze zastrzeżenia konstytucyjne, systemowe i celowościowe, które w naszej ocenie powinny być wzięte pod uwagę przez projektodawcę w ramach dalszego procesu legislacyjnego.

Uzasadnienie projektu – w ramach przedstawienia argumentacji stojącej za zasadnością wprowadzenia projektowanych zmian – odwołuje się do zasady sprawiedliwości podatkowej

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
repcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy

wskazując, że „Dobry system podatkowy powinien spełniać kilka podstawowych warunków. Jednym z nich jest sprawiedliwość podatkowa. Sprawiedliwość podatkowa to zasada, że każdy płaci podatki na rzecz państwa według swoich realnych możliwości zarobkowych.”. W kontekście tej generalnej wytycznej wydaje się, że projektodawca jest niekonsekwentny w stosowaniu przytoczonej zasady, ponieważ w planowanych zmianach przewidział objęcie wyższą stawką podatkową CIT – obok dużych podatników – także niektórych podmiotów o niższych możliwościach zarobkowych. Możliwe jest również, że projektodawca doszedł do wniosku, iż przynależność do grupy objętej regulacjami o opodatkowaniu wyrównawczym pozwala przypisać zwiększoną zdolność zarobkową każdej jednostce składowej tej grupy i uzasadnia objęcie tych jednostek podwyższoną stawką opodatkowania. Założenie to nie jest jednak trafne. Praktyka gospodarcza pokazuje, że skala wielkości grupy jako całości nie przesądza o skali działalności, rentowności ani zdolności zarobkowej każdej z jej jednostek. W skład dużej grupy kapitałowej mogą bowiem wchodzić spółki prowadzące działalność o stosunkowo niewielkim rozmiarze lub jednostki pełniące funkcje pomocnicze czy będące na wczesnym etapie rozwoju. Przypisanie takim jednostkom zwiększonej zdolności zarobkowej wyłącznie dlatego, że należą do odpowiednio dużej grupy kapitałowej, prowadzi do zastąpienia oceny rzeczywistej sytuacji podatnika swoistym domniemaniem „zamożności przez afiliację” co rodzi istotne wątpliwości zgodności z normami konstytucyjnymi i może skutkować zaburzeniami równości konkurencji.

Projektowane rozwiązanie budzi także istotne zastrzeżenia z punktu widzenia konstytucyjnej zasady równości wobec prawa, wyrażonej w art. 32 ust. 1 Konstytucji RP oraz zasady równości i sprawiedliwości ponoszenia ciężarów publicznych, wywodzonej z art. 84 Konstytucji RP. W prawie podatkowym zasady te wymagają, aby podmioty charakteryzujące się w równym stopniu daną cechą istotną były traktowane według jednakowej miary. Odmienne ukształtowanie ich sytuacji prawnopodatkowej jest dopuszczalne jedynie wówczas, gdy zastosowane kryterium różnicowania ma charakter relewantny, pozostaje w racjonalnym związku z celem regulacji oraz jest proporcjonalne do wartości uzasadniających odstępstwo od równego traktowania (np. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 12 grudnia 2017 r., sygn. akt SK 13/15).

Należy więc zauważyć, iż projektowana regulacja może w rezultacie prowadzić do odmiennego opodatkowania dwóch podatników znajdujących się w porównywalnej sytuacji ekonomicznej. Podmioty działające w tej samej branży, osiągające zbliżone przychody oraz prowadzące działalność na podobną skalę mogłyby podlegać stawkom odpowiednio 22% i 19% wyłącznie ze względu na to, że jeden z nich funkcjonuje jako jednostka składowa dużej grupy kapitałowej, drugi zaś pozostaje podmiotem niezależnym. Cechą różnicującą nie byłaby zatem skala działalności, lecz sposób właścicielskiego zorganizowania działalności gospodarczej. Są to okoliczności, na które poszczególna jednostka składowa może nie mieć realnego wpływu.

Regulacja ta w wymiarze ekonomicznym kreowałaby premię za niezależność właścicielską (lub przynależność do mniejszej grupy kapitałowej) i odpowiadające jej dodatkowe obciążenie za uczestnictwo w większej grupie kapitałowej. Tak ukształtowane kryterium różnicujące trudno uznać za proporcjonalne i uzasadniające odstępstwo od konstytucyjnej zasady równości. W szczególności nie jest to uzasadnione wskazaną przez projektodawcę funkcją antyabuzywną tego przepisu.

W uzasadnieniu do projektu wskazano, że projektowany art. 19 ust. 1g pełni funkcję antyabuzywną. Przepis ma bowiem w założeniu przeciwdziałać sytuacjom, w których działalność gospodarcza jest prowadzona przez sieć podmiotów należących do tej samej grupy, a indywidualna ocena tych podmiotów nie odzwierciedla ekonomicznej siły całej grupy. W naszej ocenie, prawidłowo ukształtowany przepis antyabuzywny powinien jednak wykazywać związek z zachowaniem, któremu ma przeciwdziałać. Projektowana regulacja takiego związku nie określa, tj. nie uzależnia zastosowania stawki 19% np. od braku reorganizacji dokonanej w celu uniknięcia progu przychodowego czy od posiadania uzasadnienia gospodarczego podzielonej struktury. W istocie regulacja nie przeciwdziała nadużyciu, lecz tworzy powszechną konsekwencję podatkową przynależności do dużej grupy. Obejmuje więc również struktury mające wieloletnie, pełne uzasadnienie biznesowe, regulacyjne czy organizacyjne. Dlatego uważamy, że nie jest zasadne określanie tej regulacji mianem antyabuzywnej, ponieważ znajdzie ona zastosowanie niezależnie od wystąpienia jakiegokolwiek elementu nadużycia. Dlatego nieuzasadnione w żadnej mierze jest automatyczne obejmowanie podwyższoną stawką 22% każdej jednostki składowej – gdyż przepis ten nie realizuje planowanej funkcji prewencyjnej, a jednocześnie ma charakter dyskryminujący ze względu na jego wąsko określony zakres podmiotowy.

Warto również zauważyć, że regulacje o opodatkowaniu wyrównawczym posługują się kryterium grupowym przychodów w związku z tym, że przedmiotem tych regulacji jest zapewnienie minimalnego poziomu efektywnego opodatkowania działalności prowadzonej przez największe grupy przedsiębiorstw. Perspektywa grupowa stanowi element konstrukcyjny systemu o opodatkowaniu wyrównawczym oraz pozwala spojrzeć łącznie na wyniki oraz sumę osiągniętego dochodu kwalifikowanego oraz podatków kwalifikowanych zapłaconych w danej jurysdykcji. Na tej podstawie ustala się jurysdykcyjny poziom efektywnego opodatkowania i ocenia czy osiąga on wymagane minimum. Kryterium grupowe służy więc przeprowadzeniu szczególnej kalkulacji podatku wyrównawczego, która z założenia nie ogranicza się do danych jednej spółki.

Projektowana stawka 22% ma natomiast zostać wprowadzona do klasycznego podatku dochodowego od osób prawnych, w którym podatnikiem pozostaje konkretna osoba prawna lub inna jednostka podlegająca CIT. Rozszerzenie podwyższonej stawki na wszystkie jednostki składowe prowadzi więc do nieuzasadnionego przeniesienia kryterium grupowego właściwego dla opodatkowania wyrównawczego do odrębnej konstrukcji stawki krajowego CIT. Zaburza to i miesza dwa odmienne porządki normatywne: grupowo-jurysdykcyjny,

member of

BUSINESS@OECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
repcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy

właściwy dla opodatkowania wyrównawczego oraz jednostkowy, właściwy dla krajowego CIT.

Biorąc pod uwagę przedstawione argumenty apelujemy od odstąpienie od proponowanych zmian i niepodwyższanie stawki podatku CIT od 2027 r.

3. Ograniczenie dostępności ryczału od przychodów ewidencjonowanych

Bardzo krytycznie oceniamy propozycję ograniczenia możliwości stosowania ryczału od przychodów ewidencjonowanych (art. 3 Projektu ustawy), poprzez ograniczenie limitu uprawniającego do tej formy opodatkowania. Obniżenie limitu przychodów uprawniających do skorzystania z ryczału od przychodów ewidencjonowanych z 2 mln euro do 250 tys. euro oznacza istotnie ograniczenie ilości podmiotów, które będą mogły skorzystać ze zryczałtowanego rozliczenia. Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych jest uproszczoną formą opodatkowania, która nie wymusza na podatnikach prowadzenia ewidencji kosztów, pozwalając opodatkować przychód. Ryczałt pełni ważną rolę w polskim systemie podatkowym, dając możliwość prowadzenia małej lub średniej wielkości przedsiębiorstwa w oparciu o stosunkowo stabilne, przewidywalne i proste rozliczenie podatkowe, na tle dużo bardziej skomplikowanych rozliczeń dostępnych w ramach rozliczenia prowadzonego w oparciu o podatkową księgę przychodów i rozchodów. Jeszcze w 2022 r., kiedy podwyższano limit ryczału do 2 mln euro, ustawodawca wskazywał na potrzebę rozszerzenia dostępu do relatywnie prostej i efektywnej formy opodatkowania, stawiając jako kluczową wartość rozwój aktywności gospodarczej obywateli. Dzisiaj w imię pozornego zwiększenia wpływów podatkowych, które w ocenie Konfederacji Lewiatan nie zostaną zrealizowane, planuje się ograniczenie dostępności do prostej i popularnej formy opodatkowania. Jest to działanie sprzeczne z interesem społecznych, antyrozwojowe i szkodliwe dla rozwoju kraju. Proponowana zmiana będzie mieć bardzo duże znaczenie dla konkretnej grupy przedsiębiorców, którzy utracą prawo do ryczału ze względu na obniżenie limitu. Firmy te prowadzą rozwinięte firmy, mając zobowiązania wobec pracowników, dostawców, klientów, banków oraz innych podmiotów i postawione zostaną praktycznie „z dnia na dzień” w bardzo niekorzystnej sytuacji, że ich przedsięwzięcia biznesowe skalkulowane w oparciu o daną wielkość przychodów, kosztów, dochodów oraz wysokość opodatkowania, mogą stać się nierentowne, ze względu na wymuszoną, w bardzo krótkim terminie zmianę opodatkowania. Nie można nie wziąć pod uwagę, że firmy opodatkowane ryczałtem nie prowadzą dokumentacji kosztów, co może w ich przypadku przełożyć się na „sztuczne” zawyżenie podstawy opodatkowania w przypadku rozliczenia na zasadach ogólnych.

Niezrozumiałe jest także proponowanie sankcyjnej 17% stawki ryczału dla firm, które osiągną przychody ponad 300 tys. euro. Fakt przekroczenia limitu uprawniającego do opodatkowania w formie ryczału, tj. 250 tys. euro, pociąga za sobą sankcję w postaci utraty prawa do opodatkowania ryczałtem z końcem roku podatkowego, wprowadzenie kolejnej

member of

BUSINESSatOECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
repcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenberg 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy

sankcji, polegającej na stosowaniu stawki ryczałtu, która w przypadku działalności handlowej będzie prawie 6 krotnie wyższa niż stawka podstawowa (3%), jest nieakceptowalne i jednocześnie stanowi o braku zrozumienia projektodawcy realiów prowadzenia działalności gospodarczej. W przypadku formy opodatkowania, w której podstawą opodatkowania jest przychód, stawka 17% może oznaczać efektywne obciążenie wielokrotnie przekraczające osiągnięty dochód.

Uwzględniając powyższą argumentację apelujemy o rezygnację z proponowanych zmian w zakresie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych.

4. Brak odpowiedniego *vacatio legis*

Projekt przewiduje wejście ustawy w życie z dniem 1 stycznia 2027 r. Biorąc pod uwagę zakres projektowanych zmian, w szczególności fakt, że tak istotne podwyżki obciążeń podatkowych jak zaproponowane w projekcie, mogą powodować utratę, bądź istotną zmianę opłacalności prowadzonych przez przedsiębiorców przedsięwzięć, planowany termin wejścia w życie ustawy jest nieakceptowalny. Oznaczać będzie de facto obowiązywanie ustawy bez okresu *vacatio legis* - rozumianego jako czas niezbędny dla adresata normy prawnej na poznanie oraz dostosowanie się do nowych przepisów - w szczególności aktualizację stosowanych procedur, struktur czy systemów. Omawiany projekt został przekazany do konsultacji społecznych w dniu 21 sierpnia br., co biorąc pod uwagę czas trwania procesu legislacyjnego (ok 3 miesiące), oznacza, że ustawa zostanie ogłoszona w Dzienniku Ustaw przed końcem listopada i wejdzie w życie po ok 4 tygodniach od ogłoszenia. Projektodawca wskazał w pkt 4 OSR, że ustawa spowoduje, że 1,2 mln płatników będzie musiało dostosować systemy informatyczne (w szczególności kadrowo-płacowe) do nowych stawek PIT.

zawodowej			zaliczek na podatek
Płatnicy podatku PIT	1,2 mln płatników	Dane MF (liczba deklaracji PIT-4R wystawionych w 2025 r.)	Dostosowanie systemów płacowo-księgowych
Organu Krajowej	400 urzędników		7 zmian dostosowawczych

Uwzględniając realne i w ocenie Konfederacji Lewiatan uzasadnione weto Prezydenta RP do tej ustawy, przedsiębiorcy nie rozpoczną z wyprzedzeniem zamawiania zmian u dostawców oprogramowania, tylko poczekają do momentu, kiedy projektowane zmiany staną się obowiązującym prawem, co w praktyce oznaczać będzie brak możliwości wprowadzenia potrzebnych zmian w wymaganym terminie. Ryzyko to jest tym bardziej realne, że odrębnie od komentowanego projektu prowadzone są prace nad innymi zmianami podatkowymi, które również mają wejść w życie 1 stycznia 2027 r., w szczególności zmiany w zakresie funkcjonowania fundacji rodzinnych – UD447, podwyższenie stawek CIT dla firm

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
repcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenberg 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy

energetycznych - UD459 oraz zmiany w podatku CIT/PIT dotyczące modyfikacji ulg podatkowych - UD461.

Spodziewane *vacatio legis* nie tylko uniemożliwi wprowadzenie odpowiednich aktualizacji w systemach informatycznych, to dodatkowo w stosunku do przedsiębiorców, którzy utracą prawo do opodatkowania ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych nie daje odpowiedniego czasu na kalkulację i wybór nowego, odpowiedniego dla danej działalności sposobu opodatkowania. Tak daleko idące zmiany i o tak istotnych skutkach finansowych dla przedsiębiorców, powinny być wprowadzane z co najmniej 2 letnim *vacatio legis*.

Zbyt krótkie *vacatio legis* stanowi pogwałcenie wywodzonej z art. 2 Konstytucji RP zasady zaufania do Państwa i stanowionego przez nie prawa oraz biorąc pod uwagę istotne pogorszenie sytuacji podatników narusza zasadę ochrony interesów w toku.

Nasz sprzeciw wobec niewystarczającego *vacatio legis* nabiera szczególnego znaczenia wobec wielokrotnie złożonych przez rządzących deklaracji o zapewnieniu co najmniej 6 miesięcznego *vacatio legis* dla zmian w prawie podatkowym, które wprowadzają nowe obciążenia bądź obowiązki. Deklaracja taka została wyrażona w Umowie Koalicyjnej, w której zapisano, że *„Koalicja zamierza jak najszybciej doprowadzić do powrotu przewidywalności w systemie podatkowym, poprzez ustabilizowanie prawa i przywrócenie dialogu z organizacjami reprezentującymi pracodawców i związkami zawodowymi. Strony koalicji zgodnie przyznają, że stabilny, przyjazny i sprawiedliwy system podatkowy to warunek niezbędny dla zwiększenia stopy inwestycji w gospodarce. W tym celu strony Koalicji wprowadzą w szczególności zasadę minimum sześciomiesięcznego *vacatio legis* dla zmian w prawie podatkowym”*. Minęły prawie trzy lata od złożenia podpisów pod tą deklaracją, a nadal zmiany w prawie podatkowym wprowadzana są z minimalnym, nieakceptowalnym i nieuwzględniającym poszanowania interesów przedsiębiorców *vacatio legis*.

W obecnej sytuacji nie można również nie zwrócić uwagi, że opiniowany projekt zostanie najprawdopodobniej w najbliższym czasie skierowany do Sejmu RP, w którym na rozpatrzenie oczekuje projekt ustawy z druku 1235 zakładający wprowadzenie sześciomiesięcznego *vacatio legis* dla zmian w prawie podatkowym, w którym projektodawcy wskazują, że „System prawa powinien być przewidywalny, a podatnicy i inne podmioty prawa podatkowego nie powinni być zaskakiwani zmianami podatkowymi. Zatem dla zapewnienia odpowiedniego czasu na dostosowanie się przez nich do nowych przepisów, proponuje się wprowadzić zasadę, że w przypadku projektów ustaw podatkowych oraz projektów ustaw zmieniających ustawy podatkowe zawierających niekorzystne rozwiązania dla podatników i innych podmiotów prawa podatkowego (płatników i inkasentów, a także ich następców prawnych oraz osób trzecich), wynikające w szczególności ze zwiększenia obciążeń, ograniczenia uprawnień, albo zmiany obowiązujących zasad opodatkowania, termin wejścia w życie tych przepisów powinien przypadać nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy (...)”. Sytuację tę uważamy za nieakceptowalną, będącą przejawem

lekceważenia przedsiębiorców i obywateli oraz oczekujemy, w przypadku nieodstąpienia od proponowanych w projekcie zmian, zapewnienia co najmniej 6 miesięcznego *vacatio legis*.

Konfederacja Lewiatan, KL/592/185/PP/2026

member of

BUSINESSatOECD

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
repcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy